

Hydrocefalus

prof. MUDr. Martin Smrčka, Ph.D., MBA – editor hlavního tématu

Neurochirurgická klinika FN a LF MU, Brno

Hydrocefalus není samostatná nosologická jednotka, je to vlastně diagnostická kategorie. Můžeme ho stručně definovat jako poruchu pasáže nebo vstřebávání mozkomíšního moku v centrálním nervovém systému. Hydrocefalus může mít spoustu rozličných příčin a může mít také spoustu rozličných projevů. Mnohdy se jedná o komplikaci nějakého základního onemocnění. Také patofyziologie rozvoje hydrocefalu je poměrně složitý problém.

Pečlivé zmapování a studium jevů, které vedou k hydrocefalu, je v současné době předmětem výzkumu na mnoha místech ve světě. Do popředí tohoto výzkumu se dostávají z pochopitelných důvodů velmi sofistikované zobrazovací metody, včetně nejmodernějších modalit magnetické rezonance. Na toto téma hovoří ve svém sdělení v našem bloku o hydrocefalu velmi fundovaně MUDr. Keřkovský z Radiologické kliniky FN Brno.

O patofyziologii hydrocefalu, jeho klasifikaci a rozdělení pojednává kapitola MUDr. Radovnického z Neurochirurgické kliniky z Ústí nad Labem, kde se výzkumem hydrocefalu zabývají systematicky již mnoho let.

Je nutno podotknout, že problematika hydrocefalu je poněkud odlišná u dospělých a u dětí. Z toho důvodu jsme zařadili dvě kapitoly – jedna o hydrocefalu dospělých pacientů (doc. Lipina, Neurochirurgická klinika FN Ostrava) a druhá o problematice hydrocefalu u dětí (MUDr. Vacek, Neurochirurgická klinika FN Plzeň).

Léčba hydrocefalu není ve světě zavedena až tak dlouho, jak by se mohlo zdát. Moderní terapie hydrocefalu s použitím ventilu začala zhruba od šedesátých let minulého století. Z toho důvodu se v současné době již setkáváme také s těhotnými ženami, které měly v dětství implantovaný ventrikulo-peritoneální shunt. Problematika hydrocefalu a implantovaného

V-P shuntu u těhotné pacientky je velmi specifická a vysloužila si také pozornost v našem miniseriálu (MUDr. Vybíhal, Neurochirurgická klinika FN Brno).

Tématika hydrocefalu je v současné době neurochirurgie považována za samostatnou subspecializaci. Je jistě vhodné, když každé větší pracoviště má specialistu, který se tímto problémem do detailu zabývá. Kromě velmi komplexní patofyziologie a velmi komplexní teorie, která stojí v pozadí problematiky hydrocefalu, je nutno vzpomenout také na množství technologických vymožeností, které v současné době k terapii hydrocefalu máme. Jedná se jednak o nejmodernější typy shuntů a jejich ventilů, ale také o další modalit léčby, včetně mozkové endoskopie. Je nepochybné, že právě tento superspecializovaný přístup ke zmiňované problematice je cestou, jak ještě lépe téma hydrocefalu pochopíme a co nejvíce tak pomůžeme našim pacientům.

KORESPONDENČNÍ ADRESA AUTORA:

prof. MUDr. Martin Smrčka, Ph.D., MBA, smrcka.martin@fnbrno.cz
Neurochirurgická klinika FN a LF MU, Jihlavská 20, 625 00 Brno

Cit. zkr: Neurol. praxi 2016; 17(4): 212